

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9. szám
Telefon: 42. szám.

Készítők nem adnak vissza.

Nyitólétszám minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Az olasz harctér.

— jun. 12.

A monarchia polgárainak figyelme most az olasz harctér felé koncentrálódik. Izgatottan lessük a galíciai események mellett, hogy milyen híreket röpit világra a telegrafdrót a déli frontról. A tirolai országhatáron eddig csak bevezető csatározások voltak, eddig csak előőrseink mérték össze fegyvereiket a hitszegő, orgyilkos politikát űző, alattomos és ravasz ellenséggel. A tengeren se történt nagyobb csata, a levegőben se indult meg a komoly harc.

Az olasz hadvezetőség azonban eddig is összehazudozott annyit, hogy már most felülmulja ántánt kollégáit. A talián vezérkartól nem is vártunk egyebet, mint vakmerő hazugságot, a tényeknek szemérmetlen letagadását és ocsmány elferdítését. Ezek után elkészülhetünk mindenre. Nem fog bennünket meglepni semmi sem. Az igazi tánc azonban csak most következik, az olasz nemzet majd csak a közel jövőben fogja megtudni, hogy mennyire érdemel hitelt az a hivatalos jelentés, melylyel őket ámitják. A több mint tíz hónapos csata, amely mögöttünk áll, bennünket már megtanított sok mindenre. A monarchia csapatai és hű szövetségeseink dicső seregei megmutatták az egész világ előtt, hogy minden ellenséggel el tudnak bánni. Nemesak a harctéren álltak ki a tűzpróbát, hanem itthon is.

Hogy az olasz milyen katona, azt már láttuk az eddig történetekből: ha csak lehetett, megfuttatott. Egyszerűen eldobálták fegyvereiket és szaladtak arra, amerre láttak. Ahány jelentést eddig olvastunk az olasz harctérről, mind egyikben benne volt, hogy az ellenség elfutott. Megértjük az olasz katonákat: szokatlan nekik a fegyverropogás és az ágyudörgés. Ez az egyik ok, de van egy súlyosabb: a kényszerűség. Az olasz nép ugyanis nem kívánta a háborút, az utolsó percig tiltakoztak a fegyveres eljárás ellen, de a busásan megfizetett külügyi politikások, új piacokra vágyó kapitalisták, erkőlestelen kufárok, frakkos banditák és elszegényedett D'Annunziók kergették az országot a rémes veszedelembé. Mert, hogy Itáliára nagyon szomorú napok várnak, azt már — minden profeciálás nélkül — most megmondhatjuk. Ha majd a vonatkozott ezrével fogják az ország belsejébe szállítani a szegény sebesülteket, ha majd romokban fognak heverni a műkincsek, ha majd az éhség fogja fenyegetni

a lakosságot, akkor lesz csak a benső szitkozódás, esetleg — ismerve a melegebb éghajlat lakóinak forró temperamentumát — a nyílt zendülés.

A nagy események — mint azt a hivatalos jelentés is előrebocsátja — csak most jönnek. Az első hatalmasabb összecsapást az Isonzónál várják. A csata kimenetele elé nyugodtan nézhetünk. A mi szívós, bátor katonáink már megbirkóztak veszedelmesebb ellenséggel is, már utját állták egy kicsit jobban felszerelt hadseregnek is. A legesikorgóbb hidegben, a legrémesebb terepszakazon, tü-

körsimává fagyott hegyoldalakban, félméteres hóban vágtuk utját az orosz seregek. Isonzó csak epizód lehet ami nagy színjátékunkban, de borzalmas csapás lesz majd Olaszországra. A háboru első izelítőjét majd csak ezután kapja az Appenini királyság, majd csak ezután tudja meg, hogy mit jelent az: a monarchiával háborut viselni. Bizunk seregeink dicső, igazságos fegyvereiben: megadják a kóstolót a hitszegő társaságnak, a hűtlen népségnek. A kóstolótól majd csak elmegy az olaszok szája ize.

ruházati, katonai felszerelési cikkek eladásával foglalkozó kereskedők az eladásra szánt árukat sok esetben oiy magas árakat számítanak, amelyek az illető áruk értékével és illetve előállítás költségeivel arányban nem állanak, tehát aránytalanul és indokolatlanul tulságos magasak.

Ugyanez a panasz a vendéglősök és kávéosok ellen is, akik a kiszolgáltott ételkért és italokért szintén többször aránytalanul és indokolatlanul tulságos magasak.

Ezen jogosult panaszokra okot szolgáltató esetek megszüntetése érdekében felsőbb hatóságtól nyert felhatalmazás folytán s illetve az 1914. évi 5600. sz. belügyminiszteri körrendelet alapján ezennel elrendelem, hogy:

1. Az élelmiszerek, ruházati és katonai felszerelési cikkek eladásával foglalkozó összes kereskedelmi üzlethelyiségekben a leginkább keresett árukról készített pontos árjegyzék könnyen szembevetendő helyen (lehetőleg a bejárat közelében) és olvasható alakban állandóan kifüggesztve tartandó.

Ugyanilyen árjegyzéket kell elhelyezni az üzleti kirakatokban is s ezenkívül az árakat a kirakatokban kiállított árucikkekre a lehetőséghez képest fel kell jegyezni.

2. Az összes vendéglőkben és kávéházakban a kiszolgáltandó ételkéről és italokról magyar és német nyelven készített árjegyzéket alkalmas, feltűnő helyen és olvasható alakban állandóan kifüggesztve kell tartani.

Ezen kívül ugyanilyen árjegyzéket kell elhelyezni az asztalokon is.

Figyelmeztetni kívánom az érdekelteket, vendéglősöket és kávéosokat, hogy az árjegyzékek feltüntetett áraknak a beszerzési árakkal és illetve előállítás költségekkel arányos összegben kell megállapítva lenni, mert az árjegyzékeket gyakran fogom felülvizsgáltatni. Ahol az eladásra szánt árucikkek, étel és italok árát aránytalanul és indokolatlanul tulságos összegben megállapítva fogom találni, nemkülönben felmerülő konkrét panaszok esetén az illető üzlettulajdonos ellen az 5600/914. számú belügyminiszteri körrendelet alapján a kihágási büntető eljárást haladéktalanul megindítom s az illetők a rendőri büntető bíróság által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak fenytetni és ezenkívül a marasztaló ítéletet a helybeli hírlapokban is közzé fogom tétetni.

Schmidt Lajos,
rendőrkapitány.

Intézkedések a piacon.

Egyidejűleg a rendőrkapitány a kofák ellen is intézkedéseket tett. Megállapította a fontosabb élelmiszerek árait s a tegnapi hetivásáron szigoruan ellenőriztette. Kétségtelen, hogy tegnap már sokkal jobbak is voltak az állapotok. Hisszük, hogy ha a rendőrség állandóan és lankadatlan erélylyel fog eljárni az élelmiszerek és az ár-uzsora ellen, akkor hamarosan gyökeres javulást fogunk észlelni s a város egész közönségének hálája és elismerése fogja jutalmazni Schmidt Lajos kapitányt és az egész rendőrséget.

A sátoraljaujhelyi piac.

Hatósági ármegállapítást és szigorú ellenőrzést kérünk.

Igazán kétségbeesjt állapot, hogy az ujhelyi piacon ki vagyunk szolgáltatva a kofáknak éppen úgy, mint a többi élelmiszer-spekulánsoknak. Nem tudunk magunkon segíteni. Sokáig azzal hitegették, hogy majd lesz országos intézkedés és megmentenek ettől a szörnyű drágaságtól. Vártunk ezt a bizonyos intézkedést. Vártunk, türtünk, szenvedtünk. De a türelemben nem valami sok táperő lehet, tönkre mentünk. A hussal már ott vagyunk hol a baka a kávéjával — álmodni szeretnénk róla. A főzelék olyan drága, hogy le kell mondani róla. Egyszerűen képtelenség hozzájutni, nem lehet megfizetni. De hát miért van ez a drágaság? Hiszen ha tönkre megyünk bele, legalább gondolkozunk róla. Miért? Talán a föld megszűnt főzeléknek való veteményeket teremni? Józan észszel azt kellene gondolni, hogy ha ezek a csapások bekövetkeznek, akkor indokolt a drágaság. De hiszen akkor nem is volna kapható ilyenfajta élelmiszer. Mert ha nincs, akkor aranyért sem lehet adni. Amde van; még pedig bőven van minden. — Például ami a marhahúst illeti, erre nézve a szerény észrevételünk van, hogy gyakran olyan marhafelhajtás volt, mint legalább is nagyon régen. Csak hogy egyuttal a spekuláció, vagy helyesebben az uzsora is úgy dolgozott, amint még sohasem. Az a humornak, — de milyen keserű humornak — látszó helyzet van, hogy minél több a marha, annál drágábban adják.

Ugyanígy vagyunk a főzelékfélékkel. A piacon van mindenből bőven. Tehát hiány nincs. És az árak ennek dacára minden órában emelkednek. Olyan szédületes tempóban emelkednek, hogy még a tehetősebbek, a jobb módúak zsebe is elsovad, ha követni akarja. Így volt ez Budapesten is. Már csak — volt. — A főváros kiuzsorázott népe már valósággal forradalmi hangulatban volt. A sajtó azután nekifogott, valóságos hadjáratot indított az élelmiszer uzsora ellen és bámulatosan kis idő alatt nagy-szerű eredmények lettek. A hatóságok, amelyek hosszú ideig rábították a közönséget a saját sorsára, egyszerre tudtak rendet csinálni. A budapesti agyonsanyargatott nép és a sajtó

együtt kiküzdötték a hatósági maximális árak megállapítását. Ami ennek az intézkedésnek az eredménye lett, az a milyen erős vád a mult mulasztásaira, olyan követendő példa a vidéki hatóságoknak, hogy mindenütt rá kell térni erre az utra. A fővárosban a vásáresarnoki árak ma reggel ezek voltak:

Zöldborsó hüvelyben kilója 50 fillér (régí ár 1 kor. 60 fillér).

Fejtett nagy borsó kilója 40 fillér (régí ár 1 kor. 60 f.)

Fejtett cukorborsó kilója 1 kor. (régí ár 2 kor. 40 f.)

Saláta I. rendű 6 darab 20 fillér

Saláta II. rendű 10 darab 20 f.

Kelkáposzta 100 darab 8 kor.

Paraj kilója 60 fillér.

Tojás 18 darab 2 korona.

Uj burgonya kilója 48 fillér.

(Ujhelyben egy kiló uj burgonya 80 fillér és 1 korona között van.) A legjellemzőbb, hogy a hatósági maximális ármegállapítás miatt senki nem tartja vissza az árúját, ma legalább is éppen annyi zöldség és főzelék volt a pesti vásáresarnokban, mint akkor, amikor még szabadon fosztogathatták a közönséget.

Ami meggett a főváros, meg lehet és meg kell tenni Ujhelyben is. Nem szabad tovább túrni a közönség példátlan kiuzsorázását. Ujhelyben is hatósági maximális árakat kell megállapítani minden élelmiszere. A drágaságot nem bírjuk tovább. A spekulációnak, a kofagarázdalkodásnak valóságos rémuralma ez.

Szinte hihetetlen, hogy mit művelnek az ujhelyi kofák. Lehetetlen árakat kérnek és ha az alázatos, védtelen vásárló nem teljesíti a parancsot, kap a tetejébe olyan gorombaságot, hogy elszédülhet bele.

A piac szigorú rendőri ellenőrzése és a maximális árak hatósági megállapítása segíthet csak a mi bajunkon.

A fővárosi példa mutatja.

A rendőrség intézkedései.

A fenti cikkünk már sajtó alatt volt, amidőn Ujhely város rendőrkapitánya a következő hirdetményt tette közzé:

A közönség köréből panasz tárgyává tétetett, hogy az élelmiszerek,

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Pflanzer-Baltin előnyomulása.

Az olaszok sorozatos vereségei.

Budapest, jun. 11.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Délkelet-Galiciában és Bukovinában a szövetséges hadseregek eredményesen folytatták a támadást azon orosz haderők ellen, amelyek még a Dnyesztertől délre állanak. A Pflanzer-hadsereghez tartozó csapatok elűzték az ellenséget Ottyniától északra Obertynnál és Horodenkánál elfoglalt állásaiból és a Dnyeszter felé vannak előnyomulóban, amely folyónak déli partját az oroszok még tartani igyekeznek. Közvetlenül Cernovicztől keletre egyetlen helyen, amelyen az oroszok még a Pruth mentén állanak, csapataink az ellenségnek egy támadását rövid harc után visszaverték. Egyéb-ként északon a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Tegnapelőtt és tegnap az olaszoknak az összes arcvonalokon ellenünk intézett valamennyi támadását visszavertük. Egy újabb előretörésük, amely a görzi hídfő ellen irányult, dalmát landwehr-csapatok tüzeiben összeomlott. Szintoly eredménytelen maradt az ellenségnek Ranchitól északra ellenünk intézett egy támadása. Az Isonzó arcvonalon a tüzérségi harc még tart. A karintiai határon tegnap délután az ellenségnek a Freikofel ellen intézett egy erősebb és a Wolay-tónál ellenünk intézett egy gyengébb támadását visszavertük. Tirolban egy Cortina Dampézsonál betört olasz dandárnak előtörése Pentelstein melletti állásainkon összeomlott. Az e vidéken ellenünk intézett újabb támadások, ép úgy mint a Landronál vívott éjjeli harcok, szintén az ellenség visszavonulásával végződtek. A többi tiroli határterületen szakadatlan ágyuharcok és reánk nézve sikeres apróbb csatározások folynak.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Sikerek a nyugati hadszíntéren.

A galíciai német csapatok helyzete változatlan.

Berlin, jun. 11.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Lorettó-magaslattól északkeletre az ellenség előretöréseit, ugyisint a Neuville-től északra és délre levő állásaink ellen intézett ismételt támadásai megheiusultak. Az Ecuritól északra fekvő árkokban a közelharc még tart. Hebuthernétől délkeletre és Beninant mellett az ellenség támadásait tegnap és ma éjjel visszautasítottuk. Csak a sere Mailir közti ut mellett érték el a franciák jelentéktelen eredményt. A franciák tegnap este megkísérelték, hogy azokat az árkokat, melyeket a Champagnében június 9-én elfoglaltunk, tőlünk ismét elragadják. Nagyobb erővel és széles arcvonalon támadtak a Lemesniltől északra és Beau le Fermetől északra fekvő pontok közti szakaszon. A támadás az ellenségnek legsúlyosabb veszteségei mellett teljesen összeomlott. Az ellenségnek éjjel megismételt támadási kísérleteit már csirájában elfojtottuk.

Keleti hadszíntér:

Az Alsó-Dubissa mentén, Kiragolától északnyugatra több orosz támadást visszautasítottunk. Az ellenség eközben 300 foglyot veszített.

Délkeleti hadszíntér:

A galiciában küzdő német csapatok helyzete változatlan.

A Wiczmándy-család története.

(Mutatvány egy új könyvből.)

— jun. 12.

Nagyon értékes és reánk, zempléniekre nézve érdekes könyv hagyta el most a sajtót. Butkai Wiczmándy Tamás szép és tanulságos könyve ez a Zemplénavarmegyében elterjedt és köztiszteltben álló Wiczmándy-család történetéről. Minden hosszabb ismerettség helyett közlünk a könyvből mutatón egy fejezetet, amely hamar meggyőz arról, hogy e mű nemcsak a történettudós számára érdekes adattár, de mint olvasnivaló is a legérvényesebbek közé tartozik:

Életrealóbb nemzedékek.

Nagy perek.

A XVIII. század utolsó évtizedeiben főleg a butkai Wiczmándyaknak Butkán lakó legfiatalabb ágazata volt az, amely az évszázadok viharából még diadalmasan került ki.

Butkai Wiczmándy I. László fiai közül III. István (felesége esicserei Orosz Borbála) 1758-ban Zemplénben volt szolgabíró, 1766-68 között pedig Ungban táblabíráskodott, de már 1768-ban, még élete delén (45 éves korában) magtalanul elhalt.

Fitestvére: III. Mátyás (egy időben táblabíró, később szolgabíró Zemplénmegyében) fiúágon még csak egy nemzedéken tudta a családot fenntartani, mert feleségétől: Keresztes Zsuzsannától való egyetlen fia: II. Tamás (több megye táblabírája) nőtelenül halt meg († 1831). Leánya: Anna, a már említett Péterfy Károly tábornoknak lett a felesége.

Mátyásnak öccse, II. László eleinte a katonai pályán lehetett, mert a hétéves háború kezdetén (1758-ban) Zemplénavarmegye őt gróf Páffy Lipót tábornoknak pártfogásába ajánlotta.

Katonai szolgálatából azonban alighanem bátyjának III. Istvánnak halála után (1768-ban) már hazatérhetett. 1773-ban mint táblabíró találjuk otthon.

Valószínűleg katonáskodása alatt nősült. Legalább arra mutat neje nevének idegen hangzása Zemplénben és a szomszédos vármegyékben, Ungban és Sárosban, a honnan a Wiczmándyak az időben nősülni szoktak. Felesége Wessely Magdolna volt, a kitél csak egy gyermeke: Viktoria született, később Kossuth Józsefné.

II. László halála után vagyona nevezetes pernek lett tárgya, amint arra majd visszatérünk.

I. László legfiatalabb fia — mint már mondtuk — I. József volt, aki után a családfán nemcsak a családot fiúágon mai napig is fenntartó, bőséges hajtás sarjadzott fel (három fia és öt leánya volt!), de aki buzgalommal erélyvel és mindenne kiterjedő munkásságával (Zemplén és Ung megye táblabírája volt) a család igazi új-járatóműjévé is lett.

I. József 1770 körül házasodott, amidőn elvette Zemplénavarmegye ispánjának, legényei Pintér Mártonnak egyik leányát: Zsófiát. E házassága által sógora lett a XVIII. században nagy szerepet játszó hírneves történelírónak: Szirmay Antalnak, a kiről életrajzírója: Kazinczy Ferencz feljegyezte, hogy 1770-ben vette el feleségül a szépséges Pintér Annát, Wiczmándy József feleségének a nővérét.

Ez a közeli összeköttetés Szirmay Antallal magyarázza meg azt a terjedelmes értesítést a Wiczmándyakról Szirmaynak Zemplénavarmegyéről írt feljegyzéseiben.

Szirmay, amíg említett felesége élt († 1738-ban), bizonyára gyakran megfordult a Wiczmándyak ősi fészkén: Butkán, ahol bő alkalma nyílt a Wiczmándyak családi irományaiba betekinteni. Hogy nem volt nagyon elragadtatva az akkoriban mocsaras falutól, bizonyítja az a — bizonyára tőle eredt — gunyos kis latin vers,

amely Butkát — Velencéhez hasonlítja, persze oly értelemben, hogy itt a tengert — a sárteger pótolja! (Azóta nagyot fordult ott a világ! A Dusa vizét — amelynek partjain a tót Velence fekszik — keskeny mederbe szabályozták. A sárnak — és Velencének — már semmi nyoma!)

Butkán az ősi udvarházban most is a legfiatalabb testvér: I. József lakott, de Butkán lakott testvére III. Mátyás is egy szomszédos udvarházban (később öröklés útján a Péterfyké és legutóbb a báró Balassa Istvánnéé), amelyet a család a gróf Szirmayaktól zálogból váltott ki és ott lakott a harmadik testvér: II. László a gróf Szirmay (Butkai) kastélyllyal szemben lévő — a testvérek által szintén zálogból kiváltott — udvarházban. Csak a negyedik testvér: III. István nem lakott Butkán, hanem Dubrókán.

Ez a tény, hogy ez időben három fitesztvér lakott egy faluban, a család ez ágazatának is esőkkent vagyonára engedne következtetni, holott a Wiczmándy-testvérek jómódu, vagyonos emberek voltak.

Nézzük egyébként a vagyoni viszonyukat!

1771-ban — tehát III. István halála után — a megmaradt három fitesztvér: Mátyás, László és József az ősi birtokon (a butkai, szelepkai, dubrókai, márkai, rászkai és kamonyai részjóságok) osztozik meg, de a családnak abban az időben tetemes vagyona van még — mint látni fogjuk — Ungmegyében is és vannak zálogban lévő birtokai, sőt a neoacquistica commissio által elbirtokolt, perelni való jóságai is ez Alföldön.

A családi iratokból kitűnik, hogy a hevesmegyei Réde községben lévő (Wiczmándy I. Kristófné, Székly Margit után maradt) jóság 1752-ben dobonyi Isák Istvánál van zálogban, aki egy levelében javasolja a Wiczmándyaknak a Székly Margit után maradt nógrád és gömörmezei birtokok kiperlését.

1767-ben az említett rédei birtokot Wiczmándy István, III. Mátyás és I. József 700 körmőzei aranyért Almásy Pál konsziliariusnak, mint „atyafinak” és feleségének Kvassay Franciskának adják újól zálogba.

1767-ben Almásy Pál, 1773-ban Almásy Mihály, 1776-ban Pálnak fia, — a később gróffá lett — Almásy Ignác ir a Wiczmándyaknak a rédei zálog dolgában.

(Folytatjuk.)

Hadfy altábornagy

a tartalékos tisztekről és a 10-es honvédek vezérérl.

— jun. 12.

A tartalékos tisztek történelmi emlékeztető hősei maradtak minden időkre ennek a háborúnak. Mielőtt megindult a nagy véres áradás, békes, szelid emberek, szorgalmas művelői foglalkozásuknak, szürke, hangtalan munkásai az irodának, hivatalnoknak. És amikor megadott a vihar és ott kellett hagyniok az irodát, a megszokott, csendes családi tűzhelyet, amikor a kopott, tintafoltos irodakabát helyébe a csukaszürke, feszes katonazubbony, a toll helyébe a kard került kezükbe, akkor a szelid tekintetek egyszerre villámokat szórtak, a munkában meggörnyedt hátak kiegyenesedtek, az elpetyhült izmok acélos rugékonyságot kaptak, katonábbak lettek a katonánál és a kötelességtudó hivatásos tisztekről nemcsak versengésbe fogtak, ki tud nagyobb szolgálatot tenni mindnyájunk szent, nagy ügyének.

A tartalékos tisztekről hivatott kritika, Hadfy altábornagy szavai mondják a legszebb dicsőretet. Egyik fővárosi lap tudósítója beszélt a mi hadosztályunkat vezető hős altábornagygyal a harctéren, a galíciai győzelmes csatáren, ágyuk zengése

köz, éppen a dek is vityák len tusát. A rajongással be lókos tisztekről viszont a hiv példányképerő aki az újhelyi zeti győzelem ciai világtörtér

Itt adunk nyilatkozatból, zásában is érő

Ebben a lön helyet, kü nek tartaléko hivatásos kato a katonáskod hogy hiányosa güek is és é megnyugvássé daimat tartalé sére. A tartalé is kivitták e és alantasaik a mi mostani méltó lelkesed ban, amelyne gunkon éreztü futás alatt, el ban. Mert ez zivánk. Külör kell megemlé ről, aki a kas ner ezredesrő terezi honvé dandárokat v parancsnok tudásával a alatt mindig pataikat és a között is kivá

Nevetés

N arra Edward G váltóját L családtag in azt a keske szanatórium Greynék is amelylyel a lőlen berk nyugodt p kerül még német köv tani. Mert a békétag hogy Itáli uja az er hogy Ola akarták m elesztét. M a beavatk hamarabb hogy korá Azóta má volna. De kell, ha a szi eszébe és a magy hasem vol do Orosz is visel h megsemmi Dardanell jőszivü is akar több nünket. N Hisz olyan fájna neki hetnék t Békegalan vetni kell ték, hogy pusztulást Most, ami denáron n nekünk. I letet pum sük ki ök látva, esa munk s e dogító tud gyobb, le épen a m mi és der san mego olyan ütő hal is, de

közt, éppen amikor ujhelyi honvédek is vívták egy hegyért a kegyetlen tusát. A hős altábornagy forró rajongással beszélt általában a tartarajongásokról és különös dicsőréttel viszont a hivatásos katonák legszébb példányképeiről, Daubner ezredeséről, aki az ujhelyi tizes honvédeket vezette a győzelemről győzelemre a galíciai világtörténelmi uton.

Itt adunk néhány mondatot a nyilatkozatból, amely helyi vonatkozásában is érdekel bennünket:

Ebben a ragyogó testületben külön helyet, külön dicsőréttet érdemelnek tartalékos tisztjeink. Ők nem hivatásos katonák, nem életfeladatuk a katonáskodás, azt hihetnék róluk, hogy hiányosabb katonai képzettségűek is és én teljes bizalommal és megnyugvással bízom legjobb századainkat tartalékos hadnagyok vezetésére. A tartalékos tisztek már eddig is kivívták előjáróik megbecsülését és alantasaik szeretetét. Azt hiszem, a mi mostani nyugatgalíciai harcaink méltó lelkesedést váltanak ki a hazában, amelynek tekintetét mindig magunkon éreztük az egész diadalmas futás alatt, előre, az oroszok nyomában. Mert ez volt a mi mostani offenzívánk. Különös és mély szeretettel kell megemlékezni Molnár tábornokról, aki a kassai és munkácsi, Daubner ezredeséről, aki az ujhelyi és beszercezi honvéd gyalogezredékből álló dandárokat vezetik. Ez a két kiváló parancsnok belterjes és szakszerű tudásával a háború egész tartama alatt mindig példásan vezették csapatukat és a legsúlyosabb viszonyok között is kiváló produkáltak.

HIREK.

Nevetés fog el bennünket, ha arra gondolunk, hogy Sir Edward Grey zsírálta az olaszok váltóját Londonban. Ha kiskoru családtag írja alá megdöbbenve azt a keskeny papírost, egyszerűen szanatóriumba küldik. A kiskoru Greynek is került már betegsége, amelylyel a hosszú szabadság felelőtlen berkeibe vonult. Legyen neki nyugodt pihenése. Itália váltója előkerül még a nagy számadáson. A német követ fog vele szivarra gyujtani. Mert ott leszünk mi is azon a béketárgyaláson, de nem úgy, a hogy líáliák óhajtják. Nevetni kell újra az embernek, ha eszébe jut, hogy Olaszország közbelépésével akarták megakadályozni Przemysl elesét. Mindössze annyi hatása lett a beavatkozásnak, hogy pár nappal hamarabb folyt le a végzet. Kár, hogy korábban nem jött az áruló. Azóta már egész Galícia a miénk volna. De már valóságos kacagni kell, ha a pétervári turbékolást veszi eszébe az ember. Németország és a magyar-osztrák monarchia sohasem voltak kellemetlen szomszédok Oroszországra. Oroszország nem is visel háborút e két birodalom megsemmisítéséért. Neki csak a Dardanellák szabadsága fáj. Milyen jószívű is ez a Nikolajevics. Nem akar többé agyonhengerelni bennünket. Nem akar megsemmisíteni. Hisz olyan szép az élet. Es úgy fájna neki, ha mi nem gyönyörködhetnénk többé benne. — Mi ez? Békegalamb turbékolása? — Nevetni kell rajta csak. Míg azt hitték, hogy ők vannak felül, a teljes pusztulást hirdették számunkra. Most, amikor rájuk jár a rud, mindenáron meg akarnak kegyelmezni nekünk. Így akarnak talán kíméletet pumpolni maguknak. Nevesük ki őket. Az ő kapkodásukat látva, csak megnövekedik önbizalmunk s eltölt bennünket az a boldogító tudat, hogy a világ legnagyobb, legfélelmetesebb hadserege éppen a mi országunk határainál, a mi és derék szövetségünk alaposan megosztott hadseregétől kapott olyan ütést, amelytől, ha meg nem hal is, de egész életére nyomorék-

ká válik. Nem hallgatunk tehát a béketurbékolásra, nekünk ne turbékoljanak, hanem tőlünk könyörögjenek békét. Akkor majd szóba állunk velök, addig azonban nem! Mert ők kényszerítettek bennünket háborúra; meg kell tehát alázkodniok előttünk.

— **Requiem a hősi halált halt Pintér Ferenczért.** A galíciai csatáren a hazáért élete virágában hősi halált halt legényei Pintér Ferencz honvédhadnagy emlékére ma délelőtt 8 órakor requiem ment végbe a r. k. nagy templomban. A requiemben mélyen sujtott szülőknél kívül résztvett nemcsak a nagyszámú rokonság, de a család barátai és a részvevő nagy közönség közül is számosan, akik szívük egész melegével osztoznak a legszébb reményük elvesztésével sujtott, gyászba borult szülők mélységes fájdalmában.

— **Vágó Gyuláné ünnepzése.** Kedves és lélekemelő ünnepségben volt ma része a sátoraljaujhelyi posta- és táviradivatal tisztviselő karának. Vágó Gyuláné, aki az intézetnél 30 éve, magánál a sátoraljaujhelyi postahivatalnál eddig mintegy 25 éve van alkalmazva, hosszú, hasznos és odaadó szolgálatának elismerésül a kereskedelemügyi miniszter a női alkalmazottak számára ujonnan rendszerezett csoportvezetői rangra emelte. Az ünnepség esendben, igazán méltóan ahoz a ragaszkodáshoz és szeretethez folyt le, melyben Vágó Gyuláné valamennyi kartársra részsziti. Ez alkalommal a hivatal összes személynéje előtt Gerő Alfréd postafőnök méltatta szép szavakkal az ünnepeit érdemeit és tolmácsolta az egész tisztviselői kar osztatlan szeretetét és ragaszkodását. Ugyanekkor adták át az ünnepeket kartársai megemlékezésük maradandó jelét is. Az ünnepeket könnyekig meghatva köszönte meg az iránta tanúsított figyelmet és az olyan osztatlanul megnyilvánuló ragaszkodást.

— **Az ujhelyi jegyzések a II. hadikölesőre.** A II. magyar hadiköleső jegyzése e hó 7-én a legszébb sikerrel ért véget Ujhelyben is. Nem lehet elég dicsőréttel illetni hazafiás, lelkes, áldozatkész közönségünket és az aláírási helyek gyanánt szereplő pénztintézetek agilitását és ugyanevak áldozatkész buzgalmat, a midőn látjuk, hogy a II. hadikölesőre ez a város, amely az országban is különösen súlyos drágaság és mindenféle uzsora terhe alatt nyög s a melyre a háború különösen sok megpróbáltatást mért, még nagyobb öszszegyet jegyzett, mint az elsőre. Pedig az első hadiköleső ujhelyi sikere is meglepte pénzügyi viszonyaink leg-alaposabb ismerőseit is.

A II. hadikölesőre az Ujhelyben működött aláírási helyeken öszszesen egy millió 363,550 koronát jegyeztek. Ebben persze vidéki jegyzések is vannak, de ezzel szemben ujhelyiek is jegyeztek más városok, kivált a főváros aláírási helyein. Az egyes ujhelyi aláírási helyek között a jegyzések a következőképen oszlanak meg:

Az Osztrák-Magyar Bank ujhelyi fiókjánai jegyezték a legtöbbet: 440 ezer koronát. A m. kir. Postatakarékpénztárnál is — tekintve, hogy itt csak teljes készpénzfizetés mellett lehetett jegyezni, — tekintélyes öszszegű jegyzés történt: 41,200 korona. — A jegyzés történt: 41,200 korona. — A bankoknál a következő öszszegű aláíráások történtek: Sátoraljaujhelyi Poligári Takarékpénztár 204,000 korona, Hitelbank 135,000 korona, Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár 134,000 kor. (ugyanezen intézetnek varonói fiókjánál még kb. 60 ezer korona jegyzés történt), Kereskedelmi-, Ipar-, Termény- és Hitelbank 128,550 korona, Kölesőns Öszszegű Szövetkezet 93,900 korona, Központi Takarékpénztár 62,000 korona, Megyei Általános Bank 50,900 korona, Sátoraljaujhelyi Népbank 36,000 korona, Mezőgazdasági Bank 31,200 korona s végül a

Kereskedők, Iparosok és Gazdák Hitelszövetkezete 8000 korona.

— **Olcóbb lesz a hus?** Az általános drágaságban, mint vigasztaló fehérgalamb jelent meg az ujsághír, a mely beszámolt arról, hogy Budapesten és az ország több városában olcsóbb lett a hus. Anélkül, hogy a fogyasztó közönséget sikerült volna a husbojokottra megszervezni, a husarak folytonosan emelkedő tendenciája egyszerűen mintha országszerte ellanyhult volna s talán csak napok kérdése, a mikor Ujhelyben is beszámolhatunk a husdrágaság csökkenéséről. Egy ujhelyi mészárosnál érdeklődtünk, mi az oka az ország több városából érkező árcsökkenési hírek s remélhető-e, hogy a husarak tartósan alább fognak szállni. Kérdezősködésünkre a következő felvilágosítást nyertük:

„A husarak leszállása tény, melynek hatása rövidesen mindenfelé észlelhető lesz. Oka pedig alighanem a haretéri sikereiben keresendő. A május elején megindult galíciai offenzíva ugyanis egyrészt jelentős galíciai földterületeket szabadított fel, miáltal a hadsereg élemezésére új marhaállományok leszenek igénybevehetőek a visszafoglalt területen. Emellett az ejtett zsákmányban is nagymennyiségű élőállat és konzerv találtatott, a katonaság beszerzendő szükséglete erősen csökkent. Amely percben pedig a legnagyobb fogyasztó a piacról elmarad, csökkennie kell a husaraknak is. Hogy ez az árcsökkenés állandó lesz-e, azt természetesen előre nem lehet megállapítani. Valószínű azonban, hogy amely mértékben a szövetségesek győzelmes seregei előrehaladnak, azon mértékben szabadulnak fel az újabb hadseregellátásra igénybevehető területek s ezek marhaállománya jelentős szerepet fog játszani a későbbi husarak kihalulásában.”

— **A repcetermés.** A kormányrendelettel zár alá vette Magyarország 1915. évi egész repcetermését, kivéve a termésnek azt a részét, a melyre a termelőnek saját gazdaságában vetőmag céljára szüksége van. A termelő a zár alá vett termést el nem idegenítheti, fel nem dolgozhatja és kereskedelmi miniszteri engedély nélkül el nem szállíthatja. Megokolt esetben a miniszter feloldhatja a zárt. Aki a rendelet ellen vét, két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

— **Mezőgazdasági állásunk.** Az angol nagyhatalom nagyon elszámította magát, amikor a monarchia és Németország kiéhezetésére gondolt és erre dolgozott. Azt hitte, hogy ha Amerika nem szállíthat, ha a keletet elzárják tőlünk, éhen fogunk vészni. Most már megbizonyosodhatott felőle, hogy ezzel az ütőkártyájával elvesztette a játszmát is. Mi is, Németország is biztosítottuk magunkat az új termésig. El vagyunk látva minden szükséges élelmiszerral. A kávé, rizs és karaván-tea, narancs, citrom és datolya nélkül majd csak megesszünk. A vetések az egész országban jól állanak s ha nagyobb elemi csapások nem érnek bennünket, több gabonánk lesz, mint tavaly volt. Földművelő államat nehéz kiéhezíteni. Ha kínai fallal vennének körül bennünket, akkor is megélnénk, sőt jobban, mint így, mert akkor nem hordhatnák ki a termésünket. Az árpa, rozs már kihányta a fejét s a buza most hajlja kalászát. A korai burgonyák a jövő héten virágoznak. Az olasz cseresznye az idén elmaradt pünkösdi piacunkról, de nem éreztük hiányát; van helyette korán érő magyar cseresznye. A máltai burgonya se jutott el hozzánk és a fehéris olasz hagyma sem s mégis élünk. Takarékosággal, jó beosztással nagyon el lehetünk minden behozatal nélkül; a magyar föld megtermi azt, amire fainak feltétlen életszükséglete van.

— **Az ujhelyi ref. lelkész új verses könyve.** Az ujhelyi ref. egyház jelenlegi h. lelkésze, az új magyar

szépirodalom egyik számottevő és még sokra hivatott alakja, Szombati Szabó István új verseskönyvet bocsátott közzé, amely Lampel Róbert kiadásában a „Halál parkja” címmel jelent meg. A kötetben 4—5 esztendő termését gyűjtötte össze: kevés, de egytől-egyig értékes verset, melyeknek mindegyike egy erős és mély költői egyéniség megnyilatkozása. — Szombati Szabó István egészen modern költő, de semmiféle iskolához nem tartozik, önálló egyéniség s ép azért mentes is mindazoktól a tulzásoktól, amelyek a legmodernebb költői irányok fiataljait legtöbbszörre jellemzték. Ha tömörsége és ujszerűsége olykor nagyobb elmélyedést is követel olvasójától, sohasem érthetetlen, vagy pláne értelmetlen, mint az Ady-epigonok. Ellenkezőleg verseiben mindig erős érzelmeknek és mély gondolatoknak ad bár ujszerű, de mindig szabatos és költői szépségű kifejezést. Formatókélye és nyelvének erőteljes magyarsága és gazdagsága tesz költőmennyit még vonzóbbá. Az értékes műből, melyet az országos sajtó is nagy melegséggel méltat, egyik legközelebbi számunkban adunk mutatót.

— **Ujhelyben is erősen érzik az aprópénz hiányát.** Régen, a boldog békeidőben mindenki lehetőleg gyorsan szeretett tuladni az aprópénzkészletén és mindenki arra törekedett, hogy minél több ropogós bankó, szép, színes papírpénz lapuljon erszényében vagy kasszájában. Most azonban egészen másképpen van: az ezüstöt és más kisebb egységű pénzt lehetőleg elrejtik. Az aprópénz hiányt ma már Ujhelyben is érekenyen érzik. Tudunk eseteket, hogy egy-egy nagyobb fizetésnél mind a két fél a legnagyobb zavarban van. Az üzletekben, trafikokban és más forgalmas helyeken egyáltalában nincs ezüst, se nikkel. A tulajdonosok nem tudnak visszaadni, a pár fillér különbözeteiket bélyegekké pótoltják vagy nagyobb vásárlást kell tenni. Hová tűnt az aprópénz, a nikkel és a réz? Kik rejtették el, kik nem akarják kiadni karmaik közül? A pénznek a normális forgalomból való indokolatlan és zavart okozó kivonása büntetendő cselekmény. Ha valaki eldugja az ezüstöt és ezzel forgalmi komplikációt idéz elő, tettéért felelősségre vonható. A pénz örök forgását nem szabad gátolni és egyes emberek kishitűsége és szűk látókörűsége miatt nem akadhat meg a forgalom.

— **Amerika Cézárja.** Méray-Horváth Károly nagy szenzációit keltő regénye ma megjelent. Az Amerika Cézárja olyan hatalmas irodalmi alkotás, hogy még a mai rendkívüli idők közepette is nagy feltűnést fog kelteni. A magyar olvasóközönség régen élvezhetett ily érdekesítő s a mellett művészi regényt. De ilyen hatalmas koncepcióju alkotás még a virágírodalomban is ritka. A mese-szöveg izgalmasága, az érdeklődést folyton fokozó fejezetek változatosága egyenesen mesteri. Amerika legjellemzőbb férfiai és női állanak a regény központjában, amely Amerika életének, sorsának, jövőjének szenzációs megrajzolását adja hatalmas fantáziával. Az Athenaeum Könyvtár ezzel a regénnyel olyan attrakcióhoz jutott, amit csak Kellermann világhírű „Az Alagut”-jához lehet hasonlítani. Epen ezért a kiadótársulat több mint 530 oldalas alkotást pompás beállításban szenzációsan olcsó áron 1 kor. 90 fillért bocsátja forgalomba s a regény ily áron most már minden könyvkereskedésben kapható.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fehérmű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Főszerkesztő és leltulajdonos: **Éhler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**

KÖZGYÜLÉSI MEGHÍVÓ.

A bodrogszerdahelyi immunis homoki szőlőtelep
részvénytársaság részvényesei

folyó évi junius hó 27-én délelőtt 11 órakor

Sátoraljaujhelyben, a Zempléni megyei kereskedelmi-,
ipar-, termény- és hitelbank helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1914. évi gazdálkodás eredményéről.
2. Határozathozatal az évi mérleg és eredmény-számla megállapítása és a felmentvény megadása iránt.

A mérlegre vonatkozó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést, a részvényesek a közgyűlés előtt 8 nappal, naponként délután 2-4 óráig Sátoraljaujhelyben, a Zempléni megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségében, Fejér Elemér társulati titkár-nál megtekinthetik.

Sátoraljaujhely, 1915. junius 7-én.

fiz igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 20. §-ából.

A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati jegy mellett letéteményezik.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomorbajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Francia, tetscheni, gráci és prágai

PARFÜMÖK

üvegtokokban, valamint kisebb mennyiségekben kimérve.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

Hirdetmény.

A Sárospataki Hitelbank Részv.-Társ.

igazgatósága közhírré teszi, hogy

termény és áruosztálya

a m. kir. Postatakarékpénztártól nyert 1762/10/1915. ig. számú megbízatása alapján, az 1761/1915. M. E. sz. kormányrendelet értelmében az 1915. évi termésből várható

buza-, rozs-, árpa-, zab- és repce terményekre
a termelőknek folyó évi július hó 25-ig bezárólag

előlegeket nyújt.

Az előlegek iránti kérelmek a **Sárospataki Hitelbank Részvénytárs.**-hoz nyújtandók be s felvilágosítással minden tekintetben készséggel szolgál

Sárospatak, 1915. junius 8-án

hazafias tisztelettel

a Sárospataki Hitelbank R.-T.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy özvegy Weinberger Dávidné pusztakamonyai kakos, az általa Schreiber Jónás és Fia nagymihályi cégnek eladott, de ez utóbbi által át nem vett 1000 méterm. burgonyát Kamonya-pusztán, 1915. évi junius hó 15-én délután 3 órakor jelenlétemben nyilvános árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár métermázsánként 12 kor., de amennyiben ez meg nem ígértetnék, az fokozatosan lejjebb szállítatik. Vevő a vételért készpénzben nyomban kifizetni köteles.

Nagymihály, 1915. junius 7.

Füzesséry Dezső,

kir. közjegyző.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló
Sátoraljaujhely

Rákóczi utca 63. szám a.

I-só rendű modern
kivitelű Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I-só rendű

darabos meszet

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczi mész- és agyagipari telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgönczim: **Bankegyesület.**

Telefon: 32.

Megjelen hé
szerdán é

Szerkesztősé
Sátoraljaujhe

Telefon:

Kéziratokat r

Nyiltérben mind

Akcio a

Anket a

Rendkiv
remélhetőle
nyokra átal
ciónak dör
dott le a v
a főisfán a
drágaság e
kedések m
rozása vég

Az a
volt és az
letesen ki
akciótól jo
szonyok gy

A nag
röl a köve
tásunk szá

Az ért
Meczner Gy
Dókus Gyul
ván kir. tör
szly Viktor
Valló Istvá

Beregszász
Székely Ele
Lajos rendő

r. k. plebán
g. k. plebán
Ernő, Grün
dor, Walt
Adolf vámb

A főis
teket és is
a közlele
mérséklése
tartását ak
kiemelve,
élések irán
zetőitől let
s általán
kalmazotta
tekintettel

De ál
ságának
hogy az
napra észl
meg nem
nösen az
körül tap
menő tény
ugy a bev
széről tap
megfékez

Felk
talatait;
vélemény
sekre néz
sére.

Az ö
szönettel
sajnálatos
hézségek
értekezlet
beható ta
a bevásár
kalmat fé
mei lettel
lettek oly
nek ellen
nek oltal

A ta
intézkedé
és egyha
1. Az
legszüks
kek, min
baromfi,